

Det gamle er det nyeste nye – arkitekten som historieforteller

Betongfokus

Norsk Murforum

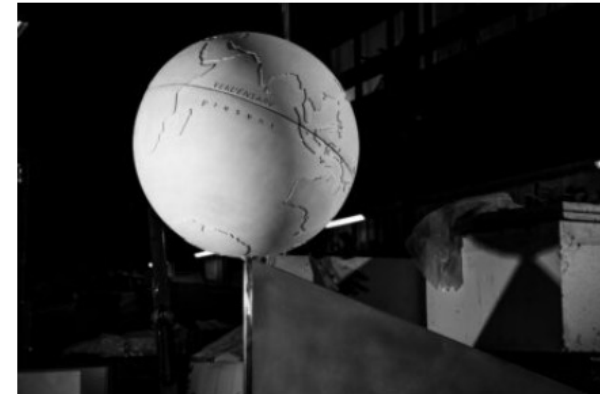
Bergen Arkitektforening

26. April 2023

Industribygninger er en del av vår
kulturarv

Betongdesign som river gamle
myter

Endringsdyktige murbygg

Jan Eldegard Hjelle
Daglig leder
Betongfokus (tidligere
Byggutengrenser)

Øyvind Buset
Daglig leder Norsk
Murforum

Rune Skjoldal
Daglig leder i Tunge Ting
på Voss

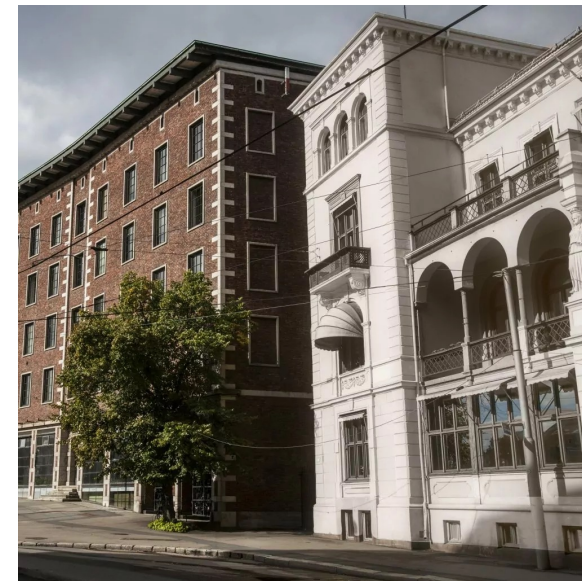
Bård S. Solem
Siv. Ark. MNAL, Eggen
arkitekter

Fra Villa Inkognito

via Sommerro til Tysso - og

Saaheim Kraftstasjon

Jan Eldegard Hjelle

Villa Inkognito

Ca 1860

Ca 1870

Arkitekt, murmester og byggherre T. Binneballe bygde en stor treetasjes murvilla med tårn ca. 1870 .

Foto: Olve Utne, 2008 Kilde <https://lokalhistoriewiki.no>

Villa Inkognito åpnet i april 2023

Foto: Rune Midtskogen

Utvikler: Aspelin Ramm,
Strawberry Brothers og
Høegh Eiendom

Arkitekt: LPO Arkitekter

Interiørarkitekt:
GrecoDeco

Totalentreprenør: HENT

Oslo Murmesterbedrift
AS

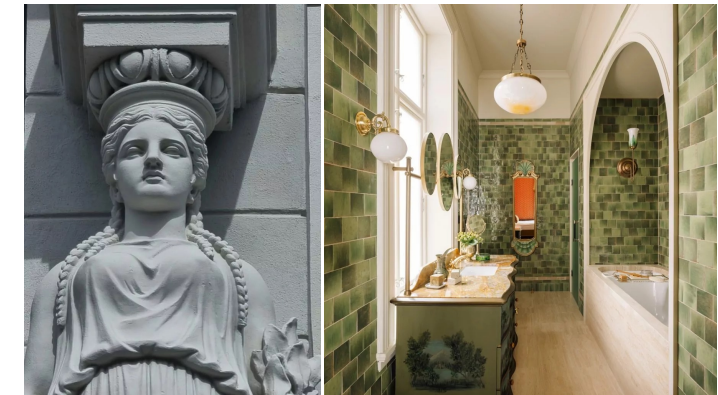
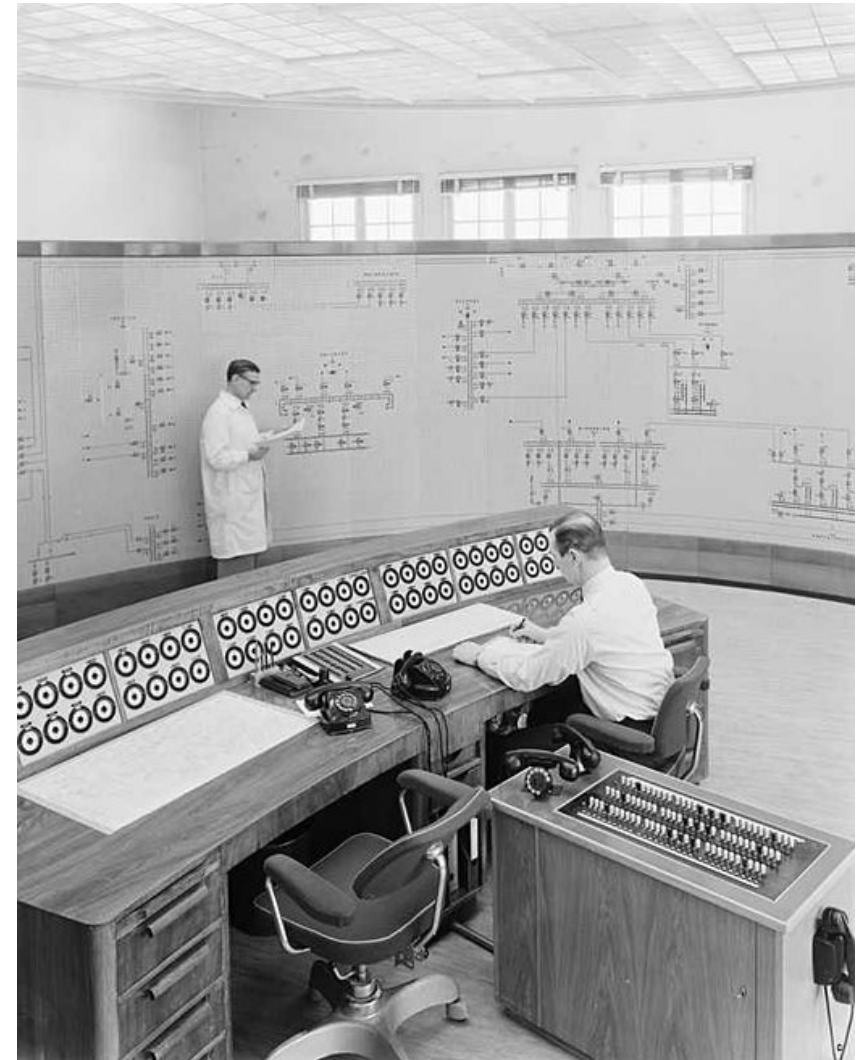

Foto: sommerhouse.com

Oslo Lysverkers monumentale bygning i Sommerrogata 1 ble oppført 1931 i italiensk inspirert nyklassisisme av ark. Bjercke og Eliassen, tildelt Houens diplom 1933.

Oslo Lysverkers kontorbygning i Sommerrogata. Foto S. Gran fra begynnelsen av 1930-årene. - Public Domain/Nasjonalbiblioteket

Oslo lysverker, interiør, kontrollrom, i Sommerrogata 1, 1963. Foto: Leif Ørnelund/Oslo Museum

Foto: LPO Arkitekter

Foto: LPO Arkitekter

Kilde: Arkitektur, utgave 1-2023

I det flotte, sentrale trapperommet er lysarmaturer og rekkverk bevart. Rekkverket fortjener en ekstra titt. Med enkle og svært integrerte grep er det tilpasset dagens krav.

Foto: LPO arkitekter

Lav bardisk og møblering sikrer at veggmaleriet av Per Krohg fremdeles er et synlig og viktig fondmotiv. Fargene fra maleriet tas igjen i den rike møbleringen.

Foto: Lars Petter Pettersen

Illustrasjon: Sommerro utvikling/LPO arkitekter
Kilde: bygg.no 04.06.2019

Sommerro

Byggherre: Sommerrogaten utvikling AS eid av
Aspelin Ramm, Strawberry og Höegh Eiendom

Arkitekt: LPO Arkitekter

Interiørarkitekt: GrecoDeco

Totalentreprenør: HENT

Mur og fasade: Oslo Murmesterbedrift AS

Tysso kraftanlegg, Tyssedal

Arkitekter: Thorvald Astrup og Victor Norman

Tyssedal kraftstasjon, foto Lars Mæhlum Store Norske Leksikon

Norsk Hydro-Elektrisk kvælstofaktieselskab (Hydro) aller første varemerke inneholder tre bokstaver (1905);
E, B og W etter grunnleggerne:

Eyde, Sam (Generaldirektøren og pådriveren)

Birkeland, Kristian (professoren som fikk luftens nitrogen over til salpetergjødsel)

Wallenberg, Marcus (industrimagnaten som var styreleder i Hydro gjennom 37 år)

De skapte «Norgesalpeter» som er blitt kåret til tidenes viktigste norske oppfinnelse

Mellom 1905 og 1920 var Hydros investeringer i Notodden-Rjukan omtrent halvannen ganger et norsk statsbudsjett på den tiden.

DE TRENGTE ARKITEKTER!!!

(Etablert i 1940)

Vemork kraftverk 1911 - verdens største kraftverk

Foto: Hans Dieter Fleger

Arkitekt **Olaf Nordhagen**

Såheim kraftstasjon 1915

Arkitektene **Thorvald Astrup** og **Olaf Nordhagen**

De som tegnet Notodden og Rjukan

Det var kjente navn som

- Olaf Nordhagen
- Ove Bang
- B. Keyser Frölich
- Bjarne Blom
- Helge E. Blix
- Lars Broch (ing)
- Hjalmar Steffens (ing)
- Thorvald Astrup (arkitektkontor)
- Christian Morgenstjerne (arkitektkontor)
- Harald Aars (arkitektkontor)
- Magnus Poulsson (arkitektkontor)

Arkitekt Magnus Poulsson. Foto: Nasjonalbiblioteket.

Arkitekt Thorvald Astrup

Arkitekt Helge E. Blix

Tungtvannskjelleren på Vemork

Foto: A til Å Entreprenør

Byggherre: Norsk Industriarbeidermuseum

Hovedentreprenør: A til Å Entreprenør

Arkitekt: Point

Landskapsarkitekt: Landskapskollektivet

RIB og byggeledelse: Sweco Norge

Spørsmål:

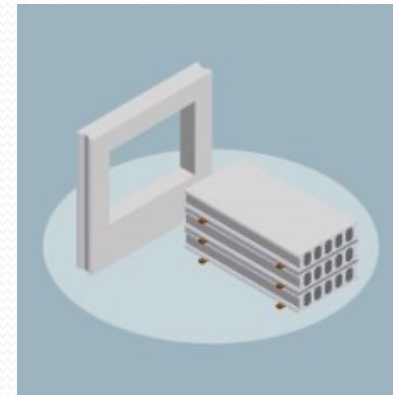
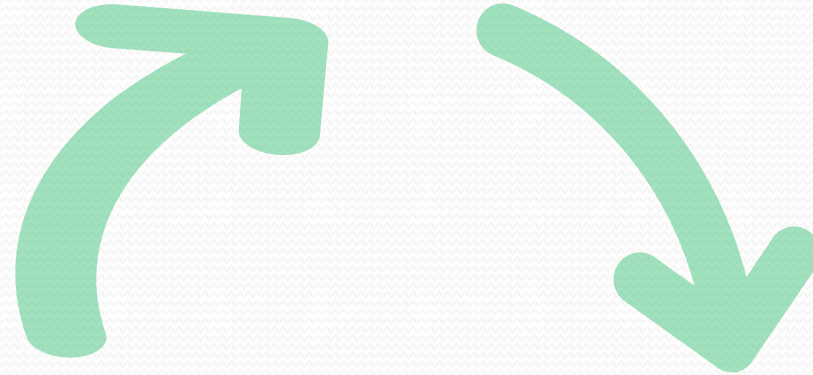
Hvilke historier vil vi fortelle med de byggene vi setter opp i 2023?

Hva skal byggene brukes til om 110 år dvs i år 2133?

Spørsmål:

Hva tror du vil være de viktigste forutsetningen for å oppnå *bærekraftige bygg*?

Sirkularitet

Ombruk og gjenbruk

Ombruk av bæresystem

Ombruk av bygningselementer

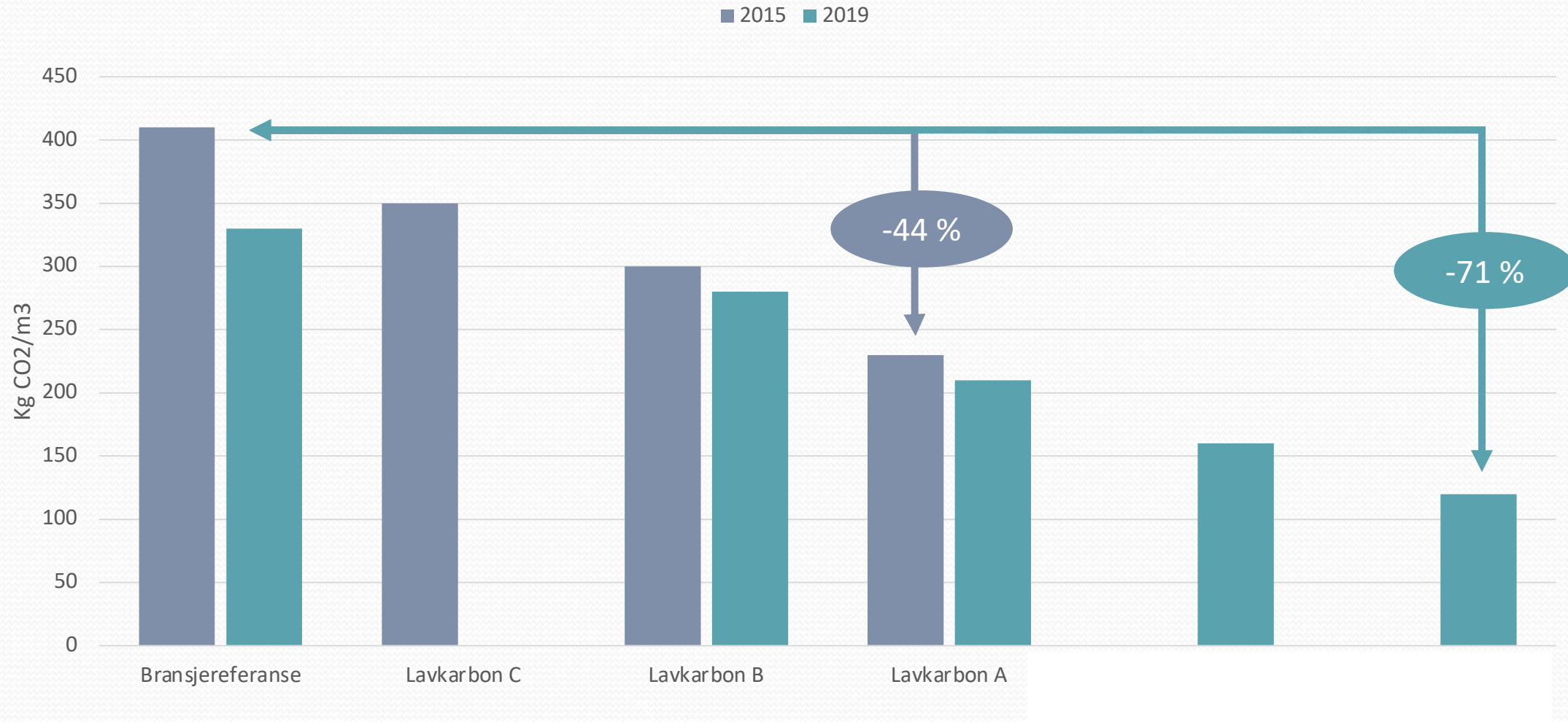
Gjenbruk av materialer

Eksempel: Fylkeshuset i Bergen

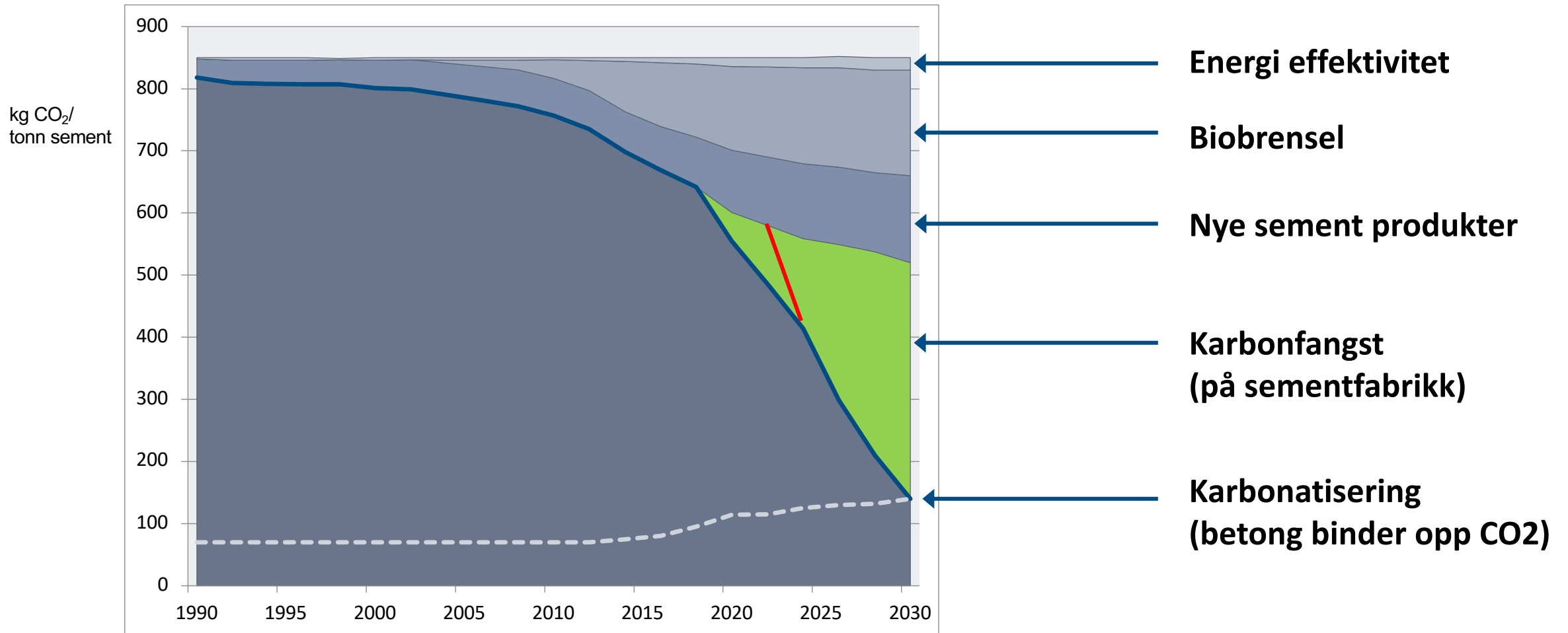
Bygget i 1974 og vedtatt revet i 2018

Lavkarbonbetong – hva har vi oppnådd?

På veg til klimanøytral betong

Betongdesign som river gamle myter

Rune Skjoldal, Daglig leder i Tunge Ting på Voss

Endringsdyktige murbygg

Øyvind Buset, Daglig leder Norsk Murforum

Endringsdyktige murbygg

Bård S. Solem, Siv. Ark. MNAL, Eggen arkitekter

Takk for oss!

